

ΗΠΕΙΡΟΤΙΚΑ

ΧΡΟΝΙΚΑ

**ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΞΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ
ΠΡΟΨΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΞΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΒΛΑΧΟΥ**

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ, ΔΕ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΒΙΖΟΥΚΙΔΟΥ
ΕΝ ΒΕΡΟΛΙΝΩ,
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ ΚΟΝΤΟΠΑΝΟΥ
ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ**

**ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΙΕΡΑ, ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙ**

**ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ
1930**

ΤΕΥΧΟΣ Α΄ ΚΑΙ Β΄.

Ε.Υ.Δ της Κ.ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

Η ΠΕΙΡΩΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΥΠΟ

ΛΕΩΝΙΔΟΥ Χ. ΖΩΗ

Ἀρχαιοφύλακος καὶ Ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου Ζακύνθου.

1.

Ἡ φιλία τῶν Γάλλων, καταλυσάντων τὴν Βενετικὴν Πολιτείαν καὶ καταλαβόντων, τῷ 1797, τὴν Ἐπιάνησον, πρὸς τὸν σατραπὴν τῆς Ἡπείρου Ἀλῆ Πασᾶν δὲν ἐβράδυνε, διὰ τὸ κακόβουλον τοῦ τελευταίου, νὰ μετατραπῆ εἰς μῖσος ἄσπονδον καὶ τέλος εἰς πόλεμον. Ὅποιοι αἱ συνέπειαι τοῦ μοιραίου πολέμου μεταξὺ τῶν Γάλλων καὶ τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ τυγχάνουσι γνωσταὶ ἐκ τῆς ἱστορίας, ὡς ἐπίσης γνωστὴ καὶ ἡ κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν Τρίτην, τῆς 12 ὀκτωβρίου 1798, ἀλωσις τῆς πόλεως τῆς Πρεβέζης.

Τὴν ἀξιοδάκρυτον τῆς πόλεως ταύτης καταστροφὴν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διαφύγωσι καὶ δύο ἀτυχεῖς κληρικοὶ, θυσιάσαντες ἐν εὐσεβείᾳ καὶ μόχθοις τὴν νεότητά αὐτῶν, ὅπως ἰδρῦσωσιν, ὁποῖαν καὶ ἴδρυσαν, ἐν Πρεβέζῃ μονήν, τὴν ὁποῖαν καὶ εἶδον βεβηλουμένην ὑπὸ τῶν βαρβάρων καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ μεταβληθέντας εἰς κόνιν τοὺς καρποὺς τῶν τόσων ἀγῶνων καὶ ἰδρώτων των.

Δυνηθέντες οὐχ ἤττον νὰ διαφύγωσιν οἱ κληρικοὶ οὗτοι τὴν σφαγὴν, ἀμα ὡς ἐπίστευσαν μετὰ τινα ἔτη, ὅτι θ' ἀνέτελλε καὶ πάλιν ἡ ποθητὴ εἰρήνη εἰς τὴν πατρίδα των, ὑπὸ ἀγίου ἐμποροῦμενοι ζήλου, ἀπεφάσισαν τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς καταστραφείσης μονῆς ἐπικαλούμενοι πρὸς τοῦτο τὴν ἀρωγὴν τῶν πιστῶν.

Καὶ πρῶτον κατέφυγον εἰς Κέρκυραν, ἐκεῖθεν δ' ἐφοδιασθέντες δι' ἐπισήμων ἐγγράφων, ἀπὸ 11 ἰουνίου 1802, ἀφίκοντο εἰς Ζάκυνθον, ἧς ἡ Διοίκησις, πρὸς τὴν ὁποῖαν τὰ ἐγγράφα διηυθύνοντο, συνέστησε τοὺς αὐτοὺς κληρικοὺς πρὸς τὸν τότε Πρωτοπαπᾶν Γ. Συμμαχίον, ὅπως ὑποβοηθήσῃ τὸ ἔργον αὐτῶν.

Ἡ ἐνέργεια ἐν προκειμένῳ τοῦ Πρωτοπαπᾶ Συμμαχίου δηλοῦται ἐκ τῆς κατωτέρω ἀπαντήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν τότε Πρύτανιν Ζακύνθου Πέτρον κόμ. Χρυσοπλεύρη, τηρουμένης ἐν πρωτογράφῳ παρὰ τῷ ἐνταῦθα δημοσίῳ Ἀρχαιοφυλακείῳ καὶ ἐχούσης ὡς ἑξῆς :

Ἐξοχώτατε καὶ εὐσεδέστατε Πρύτανε,

Κατὰ τὴν σεβάσμιον προσταγὴν τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος, περιήλθον

οἱ διωρισμένοι εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς εἰς τὰς οἰκίας τῶν χριστιανῶν καὶ εἰς τὰς ὁδοὺς, συνάζοντες τὴν ἐλεημοσύνην τους, καὶ ὁμοίως καὶ οἱ ἐφημέριοι ἐποίησαν τὴν ἀπερασμένην Κυριακὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας τους διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ κατηδαφισμένου μοναστηρίου εἰς Πρέβεζαν, καὶ ἡ ποσότης τῆς συναξέως ὅλης ἦτον γρόσια τριάντα ὀκτὼ καὶ μισό, τὰ ὁποῖα ἐγχειρίσθησαν τοῦ ἀποσταλθέντος ὑποκειμένου, τοῦ ὁποίου ἐδόθησαν καὶ τὰ πεμφθέντα μοι τρία τάλαρα παρὰ τῆς ἐξοχοτάτης διοικήσεως....

Ζάκυνθος 24 Ἰουνίου 1802 μ. κ.

τῆς ὑμετέρας ἐξοχότητος

Γεράσιμος Συμμάχιος

ἐπίτροπος καὶ πρωτοπαπᾶς Ζακύνθου».

Δυστυχῶς οὐτε τὰ ὀνόματα τῶν ἐκ Πρεβέζης δύο κληρικῶν καὶ τῆς μονῆς, οὐτε καὶ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν πρὸς ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς γνωρίζομεν.

2.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων παρὰ τῷ παρ' ἡμῖν Ἀρχιεπισκοπικῷ ἐγγράφῳ ἐκ Πρεβέζης ἐκδοθέντων, τηρεῖται ἀνέκδοτος καὶ ἡ κατωτέρω ἐπιστολὴ τοῦ βοϊβόδα Ἀμετουλάχμπεη πρὸς τὴν Προεδρείαν Ζακύνθου συνιστῶντος ἔμπιστον αὐτοῦ μεταβαίνοντα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ μέλλοντα νὰ διέλθῃ ἐκ Ζακύνθου.

« *Εὐθυσιάτη καὶ Πανεκλαμπροτάτη Προεδρεία τῆς Ζακύνθου προσφιλῶς χαιρετοῦμεν.*

(Τ. Σ.) Ἡ ἐπιθυμία ὁποῦ πρὸ πολλοῦ ἔτρεφα διὰ νὰ γνωρισθῶμεν μετὰ τὴν εὐγενίαν σας, καθὼς ἐλάβαμε τὴν χαρὰν καὶ μετὰ τὰς ἄλλας Προεδρίας, ἡ τύχη τὴν ἠυδόκησε. Διὰ ὑποθέσεις Βασιλικὰς πέμπομεν τὸν οἰκιακὸν μας ἄνθρωπον Μεεμέταγα εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Μορέως. Μέλλοντας ὁμοῦ νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὰ αὐτόθι, τὸν συστήνω τῆς ἐκλαμπρότητός σας καὶ παρακαλῶ τὴν ἀγάπην σας νὰ ἀπεράσῃ εἰς Μορέαν μετὰ ἀσφάλειαν καὶ φύλαξιν, εἰδοποιώντας μας τὸν μισευμὸν του. Διὰ δὲ τὴν χάριν καὶ ἀπόδειξιν τῆς φιλίας σας, τάζομεν καὶ ἡμεῖς τὰ αὐτά, καὶ πλείονα εἰς παρομοίας φιλικὰς συστάσεις σας. Ταῦτα καὶ σᾶς διαμαρτυρούμεθα μετὰ ἀγάπην καὶ εὐκρίνειαν.

Πρέβεζα 16 Ἀπριλίου 1802.

Τῆς εὐγενίας σας φίλος εὐκρινέστατος, Ἀμετουλάχμπεης καὶ ἀφέντης Σαλαγώρης, Καπιτζίμπασης καὶ Βοϊβόδας τοῦ Ἐμιλακιχουμαγιανίων, Πρεβέζης, Βονίτζας, Πάργας καὶ Βουθρουντοῦ».

(ὑπογραφή τουρκιστὶ)

Ζάκυνθος.